

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
«АКАДЕМІЧНЕ ПИСЬМО»
підготовки бакалаврів

Луцьк – 2026

Силабус освітнього компонента «Академічне письмо» підготовки бакалаврів.

Розробник: Бояр Андрій Олексійович, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин, доктор економічних наук, професор.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

(підпис) (А. О. Бояр)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин, протокол № 6 від 10 лютого 2026 р.

Завідувач кафедри:

(Бояр А. О.)

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна (очна) форма здобуття освіти	Галузь знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини», спеціальність С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)», спеціалізація «Міжнародні економічні відносини», ОПП «Міжнародна діяльність компаній та установ», перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання – 2-й
ІНДЗ: є		Семестр 3-й
		Лекції – 10 год.
		Практичні (семінарські) – 20 год.
		Самостійна робота – 110 год.
	Консультації – 10 год.	
	Форма контролю: залік	
Мова навчання		Українська або англійська (вибір при реєстрації)

II. Інформація про викладача (-ів)

ППП: Бояр Андрій Олексійович

Науковий ступінь: доктор економічних наук

Вчене звання: професор

Посада: завідувач кафедри, професор кафедри міжнародних економічних відносин

Контактна інформація: 0662857460, Andrij.Boyar@vnu.edu.ua.

Дні занять: <http://surl.li/shvned>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу.

Вивчатимуться основи академічного письма у контексті інформаційної грамотності та академічної доброчесності, а саме нормативні та ненормативні правила роботи з текстами, стилі та форми писемного мовлення, види наукових текстів (творів), процес та методика підготовки наукового твору (зокрема, курсової чи бакалаврської роботи, тез конференції, наукової статті), особливості охорони письмових творів авторським правом, правила використання об'єктів інтелектуальної власності під час створення творів, явище плагіату у писемній культурі, його види, можливості запобігання та шляхи недопущення плагіату при створенні власних творів.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета курсу – сформувати у здобувачів вищої освіти навички академічного письма, а саме:
1) коректно з етичної і правової точок зору опрацьовувати і використовувати у своїй праці різноманітні джерела інформації; 2) оперативно й конструктивно працювати з фаховими текстами; 3) точніше і переконливіше доносити свої меседжі до цільової аудиторії писемним

шляхом; 4) помічати та виявляти плагіат, захищати свої та не порушувати чужі авторські права; 5) продукувати добросовісні наукові тексти, робити публічні письмові презентації своїх думок і здобутків.

3. Soft skills (компетентності):

- вибудовувати і реалізовувати стратегії ефективної письмової комунікації;
- створювати різні види зрозумілих, переконливих і коректно оформлених наукових текстів;
- правильно з етичної і правової точок зору опрацьовувати і використовувати у своїй праці різноманітні джерела інформації;
- критично оцінювати власну аналітичну працю та результати наукової роботи інших.

4. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Сем.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи академічного письма						
Тема 1. Основи академічного письма та його роль у сучасній освіті	13	1	2	10	-	ДС/5
Тема 2. Науковий стиль мовлення та правила роботи з текстами. Види наукових творів	13	1	2	10	-	ДС/5
Тема 3. Академічна добросовісність: основні принципи	13	1	2	10	-	ДС/5
Тема 4. Авторське право та інтелектуальна власність	13	1	2	10	-	ДС/5
Тема 5. Плагіат: визначення, основні види, форми прояву	13	1	2	10	-	ДС/5
Разом за модулем 1	65	5	10	50	-	25
Змістовий модуль 2. Практичні та емпіричні основи академічного письма						
Тема 6. Інформаційна грамотність у роботі з науковими текстами	17	1	2	12	2	ДС/5
Тема 7. Етапи підготовки й методика написання наукового тексту	17	1	2	12	2	ДС/5
Тема 8. Використання об'єктів інтелектуальної власності у наукових роботах	17	1	2	12	2	ДС/5
Тема 9. Практичні навички запобігання плагіату	17	1	2	12	2	ДС/5
Тема 10. Написання та захист курсової та випускної кваліфікаційної роботи	17	1	2	12	2	ДС/5
Разом за модулем 2	85	5	10	60	10	25
Види підсумкових робіт						
Контрольна робота (тест)						Т/30
ІНДЗ						ІНДЗ/20
Всього годин/Балів	150	10	20	110	10	100

* Форма контролю: ДС – дискусія, Т – тести, ІНДЗ/РС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

1	Підготовка до дискусії (семінару) та тесту за темою «Основи академічного письма та його роль у сучасній освіті»
2	Підготовка до дискусії та тесту за темою «Науковий стиль мовлення та правила роботи з текстами. Види наукових творів»
3	Підготовка до дискусії та тесту за темою «Академічна доброчесність: основні принципи»
4	Підготовка до дискусії та тесту за темою «Авторське право та інтелектуальна власність»
5	Підготовка до дискусії та тесту за темою «Плагіат: визначення, основні види, форми прояву»
6	Підготовка до дискусії та тесту за темою «Інформаційна грамотність у роботі з науковими текстами»
7	Підготовка до дискусії та тесту за темою «Етапи підготовки й методика написання наукового тексту»
8	Підготовка до дискусії та тесту за темою «Використання об'єктів інтелектуальної власності у наукових роботах»
9	Підготовка до дискусії та тесту за темою «Практичні навички запобігання плагіату»
10	Підготовка до дискусії та тесту за темою «Написання та захист курсової та випускної кваліфікаційної роботи»
11	Виконання ІНДЗ «Написати тези або статтю за вимогами реальної конференції чи журналу»

IV. Політика оцінювання

Обов'язкове дотримання норм Кодексу академічної доброчесності ВНУ (<http://surl.li/aagxg>) у процесі навчання. Допускається заочне письмове відпрацювання пропущених з поважної причини семінарів. Максимальна кількість дозволених пропусків без поважної причини – 2. Можливе зарахування результатів формальної чи неформальної освіти як окремих тем чи змістових модулів курсу відповідно до Положення ВНУ від 29.08.2024 р. (<http://surl.li/sbwzdh>).

Максимальна кількість балів за вивчення курсу – 100, включаючи:

- 50 балів за участь в дискусіях під час семінарських занять (по 5 балів за кожну тему) (Модуль 1);
- 20 балів за виконання ІНДЗ «Написати тези або статтю за вимогами реальної конференції чи журналу» (Модуль 2);
- 30 балів – тест (електронне тестування) за усіма темами курсу (див. нижче перелік питань) (Модуль 3).

Необхідний мінімум для успішного завершення курсу – 60 балів.

Модуль 1 – участь у семінарах (макс = 50 балів)										Модуль 2	Модуль 3	Макс сума
										Тест	ІНДЗ	
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	30	20	100
Сем 1	Сем 2	Сем 3	Сем 4	Сем 5	Сем 6	Сем 7	Сем 8	Сем 9	Сем 10			
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5			

V. Підсумковий контроль

Форма підсумкового контролю – залік. Залік виставляється здобувачеві автоматично, якщо ним виконано усі види передбачених силабусом освітнього компонента робіт та одержано 60 або більше балів. Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем або написати письмово від руки ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 100. Повторне складання заліку допускається не більше як два рази з кожного освітнього компонента: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету (див. Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів ВНУ імені Лесі Українки – <http://surl.li/ddfha>).

Для здобувачів ОПП спеціальностей «Медицина», «Стоматологія», «Фармація», «Терапія і реабілітація» переведення балів у 200-бальну шкалу здійснюється шляхом помноження балів 100-бальної шкали на 2.

Питання для підготовки до підсумкового тесту

1. Бакалаврська робота демонструє уміння студента проводити дослідження та узагальнювати результати за встановленими нормами академічного письма. У якій структурній частині бакалаврської роботи подають кінцеві результати та здійснюють їх інтерпретацію?
2. В українській мові існують різні функціональні стилі: науковий, офіційно-діловий, художній, публіцистичний, розмовний тощо. До якого функціонального стилю належить академічне письмо?
3. В українській мові частина іншомовних запозичень є нормативними, однак безпідставне чи надмірне їх використання розглядають як ненормативне явище. У якому випадку іншомовне запозичення вважається ненормативним?
4. Вимоги до оформлення наукових робіт визначають стандарти структури, цитування та подання матеріалу. Яка частина оформлення визначає правила подання бібліографічних джерел?
5. За яких умов оформлення посилання (покликання) на авторський текст НЕ є обов'язковим?
6. Знайдіть правильне визначення такої категорії як "академічний плагіат".
7. Знайдіть правильне законодавче визначення категорії "академічна доброчесність".
8. Існує нормативне і ненормативне мовлення. У якому з пунктів зазначено ознаку нормативного мовлення?
9. Коли виникають авторські права на твір?
10. На який з об'єктів права інтелектуальної власності не передбачені законодавством України майнові права, а лише немайнові особисті?
11. Наукові статті часто будують за структурою IMRAD, що включає вступ, методи, результати та обговорення. Який елемент у структурі IMRAD відповідає за опис способу отримання даних?
12. Однією з найбільш проблемних сфер систем забезпечення академічної доброчесності в усіх цивілізованих державах є явище, яке у західному світі знаходить відображення у термінах "contract cheating", "ghostwriting" та "cheating economy". Про які недоброчесні академічні дії йдеться?
13. Підготовка наукового тексту здійснюється у кілька етапів. Що є першим кроком у підготовці наукового дослідження?
14. Скільки часу охороняються особисті майнові права авторів на об'єкт авторського права в Україні?

15. Скільки часу охороняються особисті немайнові права авторів на об'єкт авторського права в Україні?
16. У якому із законодавчих актів України у ст. 42 прописана сутність, базові принципи, види порушень і деякі процесуальні моменти щодо академічної доброчесності?
17. Формуванню яких рис особистості сприяє розвиток у неї навичок культури академічного письма?
18. Що з переліченого НЕ вважається порушенням академічної доброчесності (одна позиція)?
19. Що може виявити технічна перевірка тексту на ознаки плагіату прикладними програмами чи онлайн засобами?
20. Що означає знак, зображений на рисунку? ©
21. Як визначається законодавством України такий вид академічної недоброчесності як "фабрикація"?
22. Яка з перелічених дій є академічним плагіатом, але не є порушенням авторських прав?
23. Який з видів академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності застосовується щодо працівників освітніх закладів, а не здобувачів освіти?
24. Який з видів діяльності випадає з поля зору (фокусу) мистецтва академічного письма?
25. Який з принципів академічної доброчесності НЕ передбачений безпосередньо у Бухарестській декларації з етичних цінностей та принципів вищої освіти в Європейському регіоні?
26. Які джерела інформації належать до первинних?
27. Які елементи зазвичай входять до структури академічного тексту?
28. Які з наведених варіантів відображають головні цілі академічного письма в сучасній освітньо-науковій діяльності?
29. Які з об'єктів є об'єктами авторського права згідно із законодавством України?
30. Які з перелічених прикладів є типовими помилками при роботі з джерелами інформації?

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
0–59	Незараховано (необхідне перескладання)

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти спеціальностей «Медицина», «Стоматологія», «Фармація», «Терапія і реабілітація»

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
170–200	Зараховано
150–169	
140–149	
130–139	
120–129	
0–119	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Carol Lynn Moder; Alys Avalos-Rivera; Ho'omana Nathan Horton; Miriam Kinfe; Paul Sims; Seth French; and Yelin Zhao. University Academic Writing for International Students: A Usage-based Approach. Oklahoma State University. URL/DOI: <https://doi.org/10.22488/okstate.23.000002>
2. Академічна доброчесність та академічне письмо / Укл. Т.М. Шарова, С.В. Шаров, А.В. Землянська, А.М. Землянський. Запоріжжя, 2023. 209 с. URL: <https://surl.li/oaaplgm>
3. Академічне письмо: навчальний посібник / укладачі : Т. М. Костирко, С. В. Ларенкова, І. В. Бондар, М. С. Жигалкіна. Миколаїв: НУК, 2022. 116 с. URL: <https://surl.li/lyyeik>
4. Бояр А. О. Категорійно-правова детермінація плагіату. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*, 2025. 139, 2 (Чер 2025). С. 106–116. DOI: [https://doi.org/10.31617/3.2025\(139\)09](https://doi.org/10.31617/3.2025(139)09)
5. Колоїз Ж. В. Основи академічного письма: практикум. Кривий Ріг: ФОП Маринченко С. В., 2019. 178 с. URL: <https://surl.li/gkjcww>
6. Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови: Навчальний посібник з алгоритмічними приписами. 2-ге вид. перероб. та доп. К.: Центр учбової літератури, 2009. 392 с. URL: <https://surli.cc/vttjyn>
7. Семенов О., Фаст О. Академічне письмо: лінгвокультурологічний підхід: навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2015. 221 с. URL: <https://surl.lt/xukict>